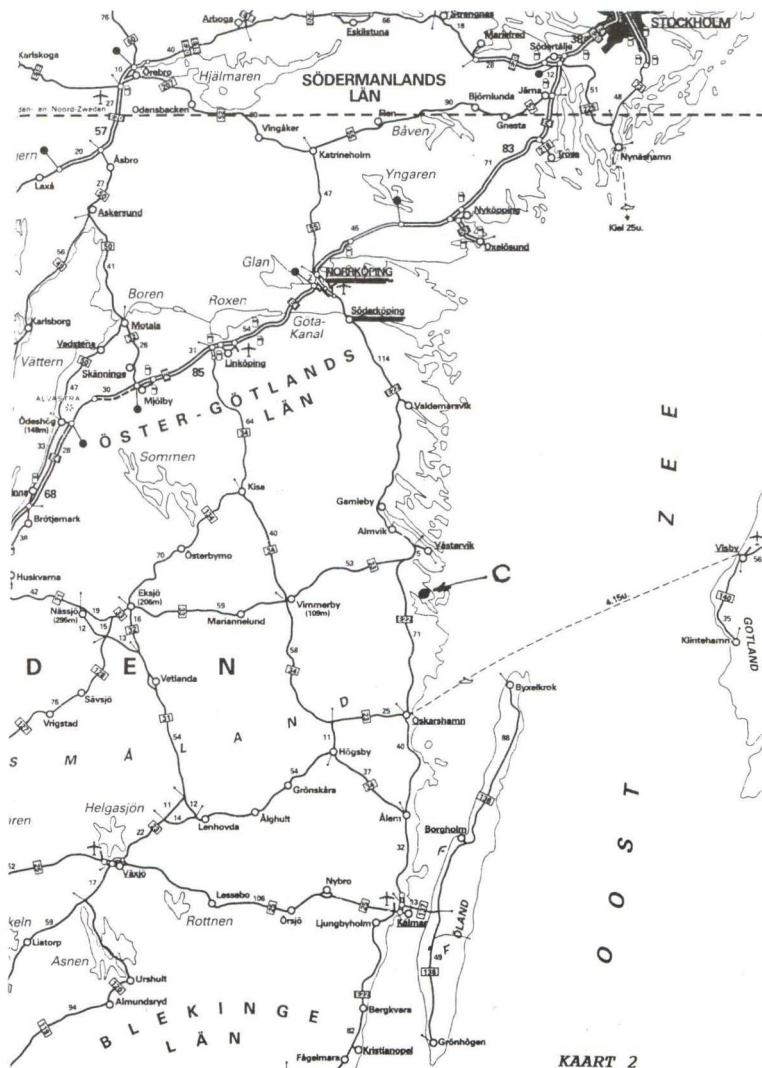

weer. Öland..... we komen er aan.

Woensdag 27 mei 1998.

Via Norrköping rijden we naar de kust en stoppen na 150 km zuidwaarts in Söderköping.

Plaatsen die op de ANWB-routekaart rood of groen zijn

Franse jachtpraktijken

Jelle van Dijk

In Het Vogeljaar van september 1998 deed Gerard Ouweeneel verslag van de recente wijzigingen in de Franse Jachtwet. Hierbij werd ook een oproep geplaatst om zoveel mogelijk handtekeningen naar het Franse parlement te sturen. In de oktobervergadering in het Jan Verweij Natuurcentrum werd hiervan melding gemaakt en tijdens de novembervergadering plaatsten ruim tachtig aanwezigen hun handtekening om hiermee tegen deze praktijken te protesteren.

Wat is er eigenlijk aan de hand? Reeds in 1979 werd binnen de Europese Gemeenschap de Vogelrichtlijn van

onderstreept, hebben leuke verrassingen onder de kurk. Het overgrote deel van het stadje is uit hout opgetrokken en in verschillende zachte tinten geverfd.

In het centrum een schitterend 15e eeuws kerkje met daarnaast een Noors aandoende houten klokkenstoel, rijk voorzien van kunstig snijwerk.

Nog zo'n uitstapje brengt echter Öland voor vandaag buiten bereik en we zoeken oostelijk van de kustweg een mooie plek. (Zie C op kaart 2). Met uitzicht vanaf een heuvelrug omlaag over rotsen, bos en een meertje draaien we de caravanpoten uit. Ondanks de jaarlijkse smeervetbeurt gaat dit altijd gepaard met een hevig gesnerp.

De Noordse nachtegaal die er kennelijk van wakker wordt komt er ruimschoots bovenuit. Het geluid is hard en muzikaal en duidelijk nachtegaals. Vergeleken met de 'onze' wat bedaarder in tempo en lager van toon en vooral minder gevarieerd.

In de omtrek een oude landbouwschuur en een wolk Boerenzwaluwen, een boerenkar met daarop een arrensee!, één huis en wat telefoonpalen, de rest is natuur. Er vliegen constant grote groepen Grauwe ganzen in alle richtingen over. Het getrompetter uit het meer blijkt afkomstig te zijn van een paar Wilde zwanen. Op de telefoondraad een Grauwe klauwier en boven een dode den een Groene en daar vlak onder een Zwarte specht. Het staat wel een beetje overdreven zo'n opsomming. Misschien moeten we de Witrugspecht, Boomleeuwerik, Watersnippen, Visdiefjes, Raven, nog meer Kramsvogels, Grauwe vliegenvanger, Kneuen, Tapuiten en Middelste zaagbek niet in dit verslag opnemen, maar we hebben ze allemaal wel gezien.

Morgen gaan we naar Öland.

(wordt vervolgd).

betekent deze nieuwe wet een legalisering van bestaande praktijken. Herhaaldelijk werd regionaal de jacht reeds op 14 juli vrijgegeven. Dit leidde dan meestal tot een rechtzaak, aangespannen door de Ligue pour la Protection des Oiseaux (LPO). De door de rechter opgelegde boetes kwamen vervolgens in de kas van de LPO terecht.

De verruiming van het Franse jachtseizoen zou nog niet zo rampzalig zijn als ook de Franse jagers op dezelfde soorten zouden mogen schieten als hun Nederlandse collega's. In ons land is de jacht beperkt tot enkele soorten, maar de Franse lijst vermeldt maar liefst 63

Koperwiek

soorten! Hierbij zijn standvogels als Meerkoet en Waterhoen (zeer schuwe soorten in Frankrijk), maar ook trekvogels als Kievit, Grutto, Zilverplevier, Goudplevier en Kanoetstrandloper. Uiteraard staan ook eenden, waaronder IJseend en Krooneend, en zangvogels als Veldleeuwerik, Grote Lijster, Kramsvogel en Koperwiek op de lijst. Het jachtseizoen eindigt voor de meeste soorten in de loop van februari, maar op Tortelduiven mag tot in mei worden geschoten.

Van een vriend uit Parijs kreeg ik onlangs een pagina uit "Le Figaro" van 13 september 1998 toegestuurd. Deze pagina was geheel gewijd aan de nieuwe Franse jachtwetten. Deze Franse krant heeft geen goed woord over voor de handelswijze van het Franse parlement. De invloed van de jagers is blijkbaar veel groter dan de invloed van al die mensen die op een andere wijze van het buitenleven en de natuur willen genieten, schrijft de krant. Le Figaro wijst er op dat het aantal jagers duidelijk afneemt en dat het Sint-Hubertusgilde sterk vergrijsd. Van 2,2 miljoen in 1978 is het aantal jagers gedaald tot 1,4 miljoen in 1998. Daarmee heeft Frankrijk nog steeds het hoogste aantal (geregistreerde) jagers van de EU: op elke twaalf inwoners loopt één jager rond! Denemarken is

trouwens goede tweede met één jager op elke elf inwoners. Le Figaro vermeldt ook wat er al zo in Frankrijk geschoten wordt. Lijsters staan aan de top met 11 miljoen! Hierna komen de duiven (alle soorten) met 4,5 miljoen. Fazanten zijn goed voor 6 miljoen, maar hiervan is 95% uitgezet. Patrijzen worden ook veel geschoten: 3,5 miljoen. Hierbij wordt vermeld dat van de gewone Patrijs 80% is uitgezet en dat van de Rode Patrijs zelfs 90% is gefokt. Ook de eendenjacht kan niet meer zonder een flinke injectie van fokkerijen: van de 2 miljoen geschoten eenden is de helft gefokt. Dat kan helaas niet gezegd worden van de 1,3 miljoen steltlopers uit de noordelijke landen. Natuurlijk worden er ook gigantische aantallen Edelherten en Wilde Zwijnen (gefokt en) geschoten. Tot slot vermeldt Le Figaro nog dat in 1997 45 jagers omkwamen bij het beoefenen van hun sport.

Le Figaro gaat ook in op de gevolgen voor de vogelstand in Frankrijk. Met enige overdrijving wordt gesteld dat de vogelstand op het Franse platteland door de intensieve jacht sterk verarmt. Niet alleen Patrijzen en Fazanten, maar ook zangvogels, duiven, eenden en steltlopers nemen duidelijk af. Wel wordt toegegeven dat ook de moderne landbouwmethoden niet bevorderlijk zijn voor een rijke gevarieerde vogelstand op het platteland, maar de invloed van de jacht wordt sterk benadrukt.

Op dezelfde pagina in Le Figaro wordt ook ingegaan op de toegenomen weerstand tegen de jacht in Frankrijk. Een sociologe schrijft dit vooral toe aan de urbanisatie. Steeds meer mensen kennen de natuur alleen nog van TV-documentaires. Een beest zien doodgaan roept sterke weerstanden op. Vroeger had iedereen wel eens meegemaakt dat er thuis een kip of een konijn werd geslacht. Een dier doden door er op te schieten werd breed geaccepteerd. Nu is dat anders en wil de stadsmens vooral naar de dieren kijken. Tot zover Le Figaro.

Er wordt wel eens beweerd dat de Franse jager op alles schiet wat beweegt. Of dat nog steeds zo is, is nog maar de vraag. Een feit is dat ook in Frankrijk het aantal roofvogels sterk is toegenomen. Nog opvallender is dat veel roofvogels in Frankrijk geen opvallende schuwheid vertonen. Van Franse vogelaars bij Cap Gris Nez heb ik gehoord dat zij actief zijn bij de bescherming van nesten van kiekendieven in graanvelden en dat zij daarbij altijd de medewerking van de boeren krijgen. Er zijn dus gelukkig nog wel wat lichtpuntjes. Onverteerbaar blijft echter dat vogelsoorten die in Noord-Europa worden beschermd, tijdens hun verblijf in Frankrijk massaal kunnen worden afgeslacht. Verder getuigt het niet van "weidelijkheid" (geef het dier een redelijke kans te ontsnappen) dat de Franse jagers nu al in juli en augustus kunnen schieten op net uitgevlogen jongen en op eenden en ganzen die niet kunnen vliegen vanwege de slagpenrui. Te hopen is dat het verzet tegen deze jachtpraktijken de

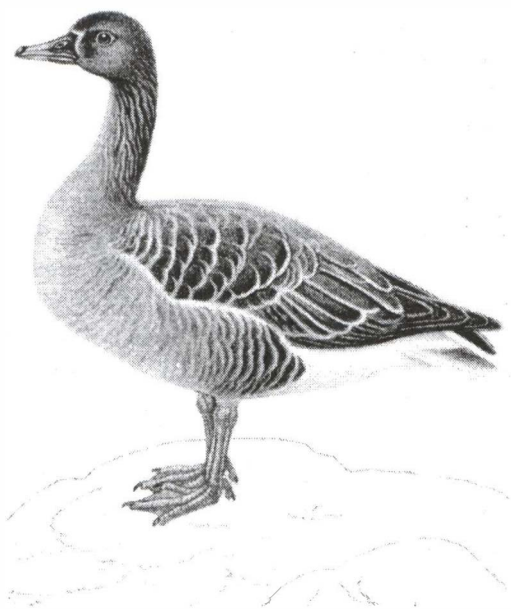
komende jaren zal toenemen en dat de LPO vanuit heel Europa steunbetuigingen zal ontvangen. Of dat deze Franse regering op andere gedachten zal brengen lijkt twijfelachtig. De Franse premier Jospin liet vorig jaar nog weten vooral van ortolanenpaté te houden. Toen hem werd voorgehouden dat dit vogeltje in heel Europa

Ganzenexcursie naar Zeeland

Rien Sluijs

Op dinsdag 29 december vertrokken 21 enthousiaste vogelaars via Vlaardingen naar Zeeland voor de jaarlijkse ganzenexcursie. Nadat iedereen was ingeseind over de te volgen route werd koers gezet naar de Aalkeetbuitenpolder bij Vlaardingen.

Deze polder bood het gezelschap zowel een grote soortenrijkdom als grote hoeveelheid aan ganzen en eenden. Naast Brandganzen, Grauwe Ganzen, Kolganzen en enkele Rietganzen, moet vooral de aanwezigheid van Kleine Rietganzen genoemd worden. Deze prachtige gans is op maar zeer weinig plaatsen in Zuid-Holland waar te nemen. Bij de eenden konden soorten als Smient, Krakeend, Wilde Eend, Wintertaling en Nonnetje worden

Rietgans

waargenomen. Naast ganzen en eenden vormden Houtsnip en Grote Bonte Specht onverwachte aanvullingen op de vogellijst.

Vervolgens vertrokken we naar de buitenhaven van Stellendam, waar we gewapend tegen de kou en voorzien van een kop koffie konden genieten van Grote- en Middelste Zaagbek, Brilduiker, Aalscholver en een aantal soorten steltlopers, waarvan een groep Kluten jammer genoeg ver weg zat en alleen voor een geoefend oog als zodanig te determineren waren. De meeste deelnemers hielden het na korte tijd voor gezien, de warmte van het

zeldzaam geworden was en ook in Zuid-Frankrijk beslist niet talrijk meer was, liet hij weten daar geen boodschap aan te hebben.

voiture lokte. Nadat ook de laatste volhouder was ingestapt vertrok het gezelschap naar de Scheelhoek.

Op deze locatie zijn altijd ganzen te vinden en ook dit keer waren er volop Brandganzen aanwezig, enkele witte ganzen trokken de aandacht, maar werden al gauw als “soepgans” gekwalificeerd. Verder zijn hier in de winter vrijwel altijd Bruine Kiekendieven aanwezig, maar verder dan een ver weg vliegend exemplaar kwamen we dit keer niet.

Wel was in het akkerland iets verderop een grote groep Kolganzen (geschat werd circa 8000 exemplaren) aanwezig, die je normaliter in het grasland tegenkomt. Op weg naar de polders achter Goedereede werden we verrast door een groep van 50 Sneeuwgorzen die zich zeer goed lieten bekijken. Voor mij was het de eerste keer dat ik zo'n grote groep bij elkaar zag. Aan de andere kant van de weg zat op een paar meter afstand een Torenvalk op een strobaal van het zonnet te genieten.

Vol verwachting naderden we de polder bij Goedereede waar we tijdens een vorige excursie zo prachtig een Slechtvalk hadden waargenomen, die samen met een Blauwe Kiekendief een prachtig staaltje vliegkunst liet zien. Helaas geen Slechtvalk ditmaal, maar wel een mooie groep Rotganzen en Brandganzen, die onder het genot van een kop koffie en een broodje (een enkeling had het geluk te kunnen genieten van een kop heerlijke soep van Henk v.d. Lubbe) uitgebreid werden bestudeerd op de aanwezigheid van Roodhalsgans en Zwarte Rotgans. Voldaan nam iedereen weer plaats in de auto en ging het richting Brouwersdam.

Zwarte Zee-eend, Eidereend, Steenloper, Brilduiker en Fuut waren de meest in het oog springende soorten. Voor de IJseend moest er meer geduld worden opgebracht, dit beest was volop aan het foerageren en heeft dan de nare eigenschap dat het heel kort boven water is en hééééél lang onder, waarbij het zich onder water ook nog eens verplaatst. Bij de uitwatering konden alle deelnemers uitgebreid de op zeer korte afstand aanwezige Roodkeelduikers bewonderen.

De temperatuur werd er niet aangenamer op en de roep om het café werd steeds luider. Besloten werd om in verband met de resterende tijd eerst het programma af te werken onder de geruststellende mededeling dat “De Herenkeet” niet zou worden overgeslagen.

Dus werden op verschillende plaatsen Rotganzen,